

SEPTEMBER 2018
REGION SJÆLLAND

UDVIKLING AF PRAKTIKPLADSORDNINGER

SLUTEVALUERING

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Socialfond

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

SEPTEMBER 2018
REGION SJÆLLAND

UDVIKLING AF PRAKTIKPLADSORDNINGER

SLUTEVALUERING

PROJEKTNR. A099230
DOKUMENTNR. 038.S
VERSION 1.0
UDGIVELSESDATO 23.09.2019
UDARBEJDET LMI
KONTROLLERET MOBR
GODKENDT MOBR

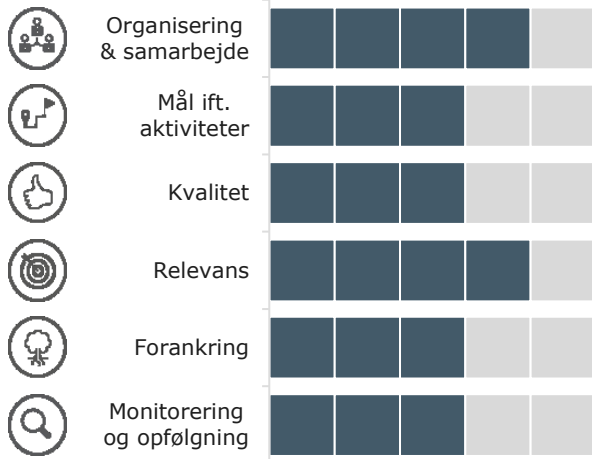
INDHOLD

1	Resumé: Udvikling af praktikpladsordninger	1
2	Fakta om projektet	2
2.1	Projektets effektkæde	3
3	Overordnet status	3
4	Projektets implementering	4
5	Fremdrift og målopnåelse	8
5.1	Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle	8
5.2	Målopnåelse i forhold til output	9
6	Effektvurdering	11
6.1	Indsatsens effektmål	12
7	Anbefalinger og læring	13

1 Resumé: Udvikling af praktikpladsordninger

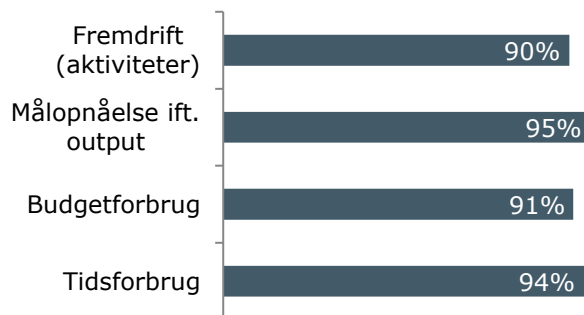
Projektets implementering

Gennemsnitlig score for implementering (skala: 0-5) **3,3**

Projektet har igangsat vidensdelingsinitiativer, der sikrer, at virksomme metoder spredes på tværs af projektmedarbejderne, men det er afgørende med tæt koordinering mellem konsulenter og erhvervsskolernes medarbejdere, så konsulenterne er orienteret om elevernes udvikling. Projektet udmærker sig ved at være medvirkende til oprettelsen af en række nye praktikpladser, men elevernes geografiske mobilitet er fortsat en udfordring. Virksomhederne oplever, at konsulenterne leverer en professionel service, men har et ønske om mere personlig opfølgning. Konsulenterne er med til at nedbryde virksomhedernes barrierer ift. at oprette nye praktikpladser, men enkelte virksomheder oplever vanskeligheder med at finde den rette elev. Eleverne bliver klædt på til at søge praktikpladser på egen hånd, men det er tvivlsomt om virksomhederne vil fortsætte praktikpladsarbejdet uden konsulenternes assistance. Projektet bidrager til additionalitet i kraft af et fokus på branchespecifikke og elevcentrede indsatser, men der er potentiale for at udvikle disse på mere systematisk vis. Samlet set vurderer vi, at implementeringen er tilfredsstillende, men der er visse forbedringspotentialer.

Målopnåelse

Projektets fremdrift er tilfredsstillende både på aktivitets- og outputmålene. På aktivitetsniveau indebærer det blandt andet, at projektet har indfriet målet om, at 2.143 uddannelsesplaner eller nye praktikpladser skal skabes som følge af projektet. Fremdriften af de opstillede outputmål viser desuden, at 1.619 elever er startet på en uddannelsesaftale i løbet af projektperioden, hvilket svarer til en målopnåelse på 90 %. Det er vores vurdering, at det er sandsynligt, at projektets inden dets udløb vil nå fuld målopnåelse både på aktivitets- og outputniveau. Projektets budget- og tidsforbrug stemmer overens.

Effektvurdering

Effektforudsætninger: Antal virksomhederne, der...	Antal virksomheder
har oprettet nye praktikpladser	2.254
har oprettet ordinære aftaler	1.313
indgår i en delt uddannelsesaftale	167
indgår i en kort uddannelsesaftale	774

På baggrund af udsagn fra projektmedarbejdere og virksomheder, er det vores vurdering, at projektet har formået at sikre centrale forudsætninger for at oprette nye praktikpladser og dermed sikre en central forudsætning for øget udbuddet af faglærte i regionen. Desuden har projektet på evalueringstidspunktet en fremdrift på effektmålene på henholdsvis 100 % og 99 %. På den baggrund er det vores vurdering, at det er realistisk at projektet vil indfri det forventede effektpotentiale om at 1.479 påbegynder en uddannelse og 135 opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelse i projektet.

2 Fakta om projektet

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af projektets formål og baggrund samt en gengivelse af de vigtigste baggrundsoplysninger for projektet (tekstboks). Afsnittet afsluttes med en illustration af projektets 'effektkæde'.

Overordnet projektbeskrivelse

Projektets overordnede formål er at øge udbuddet af faglært arbejdskraft, ved at få flere til at påbegynde og fuldføre en erhvervsuddannelse. Udover at mange faglærte forlader arbejdsmarkedet de kommende år, og at tilgangen til mange uddannelser igennem en årrække har været lav, forstærkes behovet for en indsats på området, at den stigende efterspørgsel efter faglært arbejdskraft, der opstår som konsekvens af en række store anlægsprojekter i regionen.

Manglen på praktikpladser er identificeret som en barriere for at flere påbegynder og afslutter en erhvervsuddannelse, og projektet ønsker at øge antallet af praktikpladser ved at støtte SMV'er (små- og mellemstore virksomheder) i at oprette nye praktikpladser. Det kan enten være ved at tage flere end de gør nu, eller ved tage den første elev ind. Projektet har fokus på at støtte virksomhederne i det administrative arbejde, som der ligger i at tage elever. Ved at arbejde med de udfordringer som virksomhederne oplever, er det projektets forhåbning, at flere virksomheder vil oprette praktikpladser. Derudover har projektet også fokus på at besætte praktikpladser i virksomheder, der allerede er godkendt, men som ikke bruger deres godkendelse.

Herudover har projektet også via en række forberedende aktiviteter fokus på at øge elevernes geografiske mobilitet når de søger praktikpladser. Erhvervsskolernes praktikcentre er ansvarlige for den udførende del af projektet. De kontakter virksomheder med henblik på at få dem til at tage flere elever ind.

Projektet er en del af en større indsats i regionen, hvor flere projekter (bl.a. Drop fordommene – vælg med hjertet) samlet set skal bidrage til at øge udbuddet af faglært arbejdskraft, ved at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse.

Figur 1 Kort info om indsatsen

FAKTA-BOKS	
>	Tilskudsmodtager: CELF
>	Vækstforum: Region Sjælland
>	Sagsbehandler: Annica Bjørnlund Maharaj
>	Finansieringskilde: Socialfonden (ESF)
>	Indsatsområde: Erhvervsuddannelse for unge (ESF-4a)
>	Samlet budget: DKK 26,3 mio.
>	Bevillingsperiode: 01.10.2015 - 30.09.2018

2.1 Projektets effektkæde

I dette afsnit beskrives hvilke effekter, det er hensigten at skabe med de bevilgede midler, samt hvordan disse effekter skal tilvejebringes. Effektkæden er udarbejdet på baggrund af projektansøgningen og efterfølgende tilrettet på baggrund af interviews med sagsbehandler og projektleder. Figuren nedenfor giver således et overblik over indsatsens primære aktiviteter, output af disse samt de effekter, som indsatsen på længere sigt forventes at bidrage til.

Figur 2 Rationalet bag indsatsen illustreret via en effektkæde

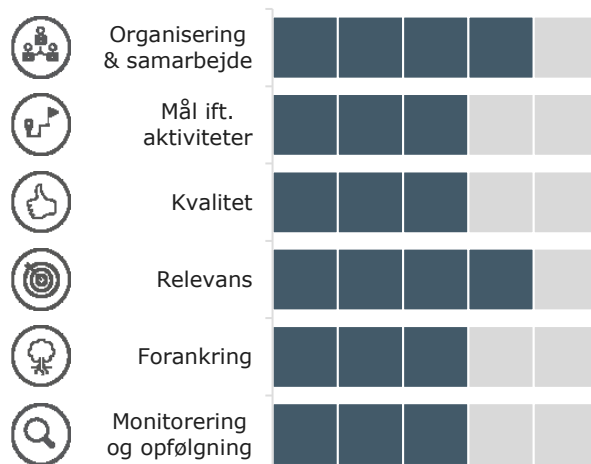
Hovedaktiviteter	➔	Output	➔	Effekter
<ul style="list-style-type: none"> › Kontakt til og besøg hos relevante virksomheder med henblik på at etablere nye praktikpladser › Udarbejdelse af hjælpefunktion, der mindsker den administrative barriere for virksomheder, som opretter ny praktikplads › ERFA-møder mellem praktikcentre › Udarbejdelse af liste over udbud og efterspørgsel af praktikpladser › Kampagne og vejledning med fokus på mobilitet › Udarbejdelse af nye uddannelsesplaner og praktikpladsaftaler 		<ul style="list-style-type: none"> Der er oprettet flere praktikpladser, herunder: <ul style="list-style-type: none"> › Brugen af korte uddannelsesaftaler er øget › Der er skabt samarbejde med virksomheder, der ikke tidligere har haft uddannelsesaftaler › 'Hvilende' (tidl. godkendte) praktikpladsaftaler er aktiveret › Liste over udbud og efterspørgsel af praktikpladser › Virksomheder oplever, at den administrative barriere er mindsket › Den geografiske mobilitet blandt eleverne er øget 		<ul style="list-style-type: none"> › Øget antal elever, der er i gang med en erhvervsuddannelse › Øget optag på erhvervsuddannelser › Øget udbud af faglært arbejdskraft

3 Overordnet status

I projektperioden er der gennemført en politisk praktikaftale, der skal bidrage til at skabe flere praktikpladser ved at forpligte virksomheder til at ansætte elever i praktikforløb. Det er vores vurdering, at dette har haft en positiv indvirkning på projektets målopnåelse. Det er værd at være opmærksom på, at det imidlertid skaber en ny udfordring for flere virksomheder. Dette skyldes, at det øgede antal praktikpladser i flere tilfælde matcher udbuddet af elever, hvilket gør det vanskeligt at finde relevante elever til virksomhederne. Desuden er flere brancher, som er en del af projektet blevet kvotebelagt. Ifølge flere projektmedarbejdere betyder det, at færre elever søger ind grundet svækket uddannelsesgaranti.

4 Projektets implementering

I dette afsnit præsenterer vi vores vurdering af projektets implementering ud fra seks faste evalueringsparametre. Figuren nedenfor giver et overblik over evalueringens konklusioner i forhold til de seks parametre.

Organisering og samarbejde

Vidensdelingsinitiativer sikrer, at virksomme metoder spredes på tværs af projektmedarbejderne, men det er afgørende med tæt koordinering mellem konsulenter og erhvervsskolernes medarbejdere.

Projektet ledes professionelt med struktureret brug af styregruppen, der består af uddannelseschefer fra alle deltagende erhvervsskoler, som har ansvar for praktikpladser og uddannelsesplaner. Vi vurderer, at dette sikrer et medejerskab for projektets resultater. Projektet bliver styret med klare snitflader mellem de forskellige ansvarsområder samt tæt opfølgning på skolernes individuelle mål. Projektet har siden midtvejsevalueringen fået udarbejdet en ekstern videnopsamling samt etableret erfaringsseminarer, hvilket efter vores vurdering understøtter en systematisk videndeling blandt de deltagende erhvervsskoler. Dette understøtter muligheden for, at virkningfulde metoder i forbindelse med det praktikopsøgende arbejde kan spredes på tværs af skoler og på sigt til andre kommuner i regionen. Projektet har således efterlevet anbefalingen fra midtvejsevalueringen om øget systematisk erfaringsudveksling på tværs af partnere, hvorfor vi har valgt at hæve scoren for implementeringsparametret "Organisering og samarbejde".

Flere konsulenter, der til daglig ikke er ude på erhvervsskolerne tilkendegiver, at det kan være vanskeligt at holde sig orienteret om den aktuelle udvikling på den enkelte skole i forhold til elevindsatserne. Dette indikerer, at der er behov for tæt samarbejde og løbende koordinering mellem konsulenterne og skolernes vejledere og faglærere – bl.a. med henblik på at skabe vellykkede matches mellem elever og virksomheder. Konsulenter, der kun er knyttet til én afdeling på erhvervsskolerne oplever imidlertid ikke denne udfordring.

Sammenhæng ml. aktiviteter og mål

Projektet udmærker sig ved at medvirke til oprettelsen af en række nye praktikpladser, men den geografiske spredning af elever er fortsat en udfordring. Overordnet set har projektets aktiviteter medvirket til, at der er oprettet flere nye praktikpladser i Region Sjælland og flere

elever indgår uddannelsesaftaler med virksomheder. Det er særligt konsulenterne alsidige støtte til virksomhederne, der er medvirkende til, at virksomhederne opretter nye praktikpladser eller aktiverer tidligere godkendte aftaler om praktikpladser. Projektet har gennem vidensopsamlingen og erfaringsseminarer indsamlet viden om, hvilke tiltag, der virker i praksis i forhold til at nedbryde barrierer, der kan stå i vejen for at virksomheder opretter nye praktikpladser. Dette skaber grundlag for mere systematisk brug af de udvalgte metoder og tilgange på de deltagende erhvervsskoler. Projektet har desuden iværksat møder med fokus på udvalgte branche fra projektet. Dette forum skal sikre, at der bliver iværksat fokuserede indsatser for særligt udfordrede brancher, hvilket blandt andet har resulteret i en særlig strategi i forhold til virksomhedsopsøgning. Dette anser vi som en hensigtsmæssig måde at håndtere særlig branchefterspørgsel.

Konsulenterne har fokus på at øge den geografiske mobilitet blandt eleverne bl.a. ved at rådgive eleverne om mulighederne ved at flytte til andre områder i regionen, hvor der er praktikpladser. Projektet oplever dog fortsat mobilitetsudfordringer, idet der er store regionale forskel på, hvor der er mangel på praktikpladser og hvor der mangler elever til at udfylde praktikpladserne. Derfor forsøger projektet at håndtere udfordringen ved at udnytte den tætte kontakt blandt de deltagende erhvervsskoler til at samarbejde om at rykke eleverne rundt i regionen, hvilket projektet dog ikke er lykkedes med endnu. Konsulenterne ser desuden et potentiale i at igangsætte aktiviteter, der fokuserer på at opbygge et socialt miljø omkring den unge, der flytter til et nyt område. Dette anser vi som et hensigtsmæssigt initiativ i forhold til at fremme den geografiske spredning (se læringspunkt 3). Det er imidlertid en række andre faktorer (motivation, modenhed, familie m.m.), der har betydning for elevernes mobilitet, hvorfor det vil kræve en ekstraordinær indsats, der ligger uden for projektets rammer, hvis mobilitetsudfordringen skal løses.

Kvalitet,
målgruppens
oplevelse

Virksomhederne oplever, at konsulenterne leverer en professionel service, men har et ønske om mere personlig opfølgning.

Virksomhederne tilkendegiver samstemmende, at samarbejdet med erhvervsskolerne konsulenter udgør en positiv forskel i relation til deres arbejde med oprettelsen af praktikpladser. Det kommer blandt andet til udtryk ved, at virksomhederne gennemgående oplever, at konsulenterne bidrager med et højt serviceniveau. Særligt fremhæver virksomhederne, at konsulenternes sparring og hjælp til tvivlsspørgsmål til lovgivning på området og udarbejdelse af uddannelsesplaner er givtigt. Samlet set vurderer de, at den administrative barriere er mindsket som følge af konsulenterne arbejde. Virksomhederne har dog et ønske om en tættere og mere personlig opfølgning i form af besøg i virksomhederne. På samme tid fortæller konsulenterne, at manglende tid gør det svært at prioritere den løbende kontakt med virksomhederne. Dette indikerer, at det inden for projektets rammer er vanskeligt at skabe balance mellem konsulenterne ressourcer og virksomhedernes behov og ønsker.

Relevans,
målgruppens
oplevelse

Konsulenterne er med til at nedbryde virksomhedernes barrierer ift. at oprette nye praktikpladser, men enkelte virksomheder oplever vanskeligheder med at finde den rette elev. Virksomhederne oplever gennemgående, at projektet fremmer sandsynligheden for, at de opretter nye

eller flere praktikpladser. Dette skyldes særligt, at konsulenternes praktikpladsopsøgende arbejde har medvirket til en erkendelse af et generelt behov for at få oprettet flere praktikpladser. Desuden peger flere virksomheder på, at samarbejdet med konsulenterne understøtter, at de på sigt vil have lettere ved at tage kontakt til erhvervsskolerne med henblik på at finde elever til at besætte praktikpladser. De fremhæver i den forbindelse, at det er afgørende for deres villighed til at oprette praktikpladser, at der kun er én konsulent, de har det primære samarbejde med. Dette gør kontakten til eleverne mere direkte og overskuelig end hvis virksomhederne skal kommunikere med en række forskellige aktører på erhvervsskolerne. Enkelte peger dog på, at de ville have oprettet eller genaktiveret praktikpladser foruden projektets hjælp, men konsulenterne har sænket administrationsbyrden og rekrutteringsprocessen er blevet mindre krævende. For disse virksomheder har den virksomhedsopsøgende indsats været mindre relevant, fordi projektet ikke har haft en afgørende betydning ift. oprettelse af praktikpladser. Både i vores interviews med projektmedarbejdere og virksomheder kommer det til udtryk, at der inden for nogle brancher i stigende grad er mangel på elever og ikke praktikpladser. Dette er bl.a. forårsaget af konjunkturerne på arbejdsmarkedet, som har haft betydning for udbuddet af praktikpladser. Af den grund har enkelte virksomheder oplevet vanskeligheder med at finde relevante elever til deres praktikpladser. Dette er en barriere for projektets effektivitet, men vi anerkender, at udfordringen er vanskelig at påvirke inden for projektets rammer.

Forankring af
output

Erhvervsskoleeleverne bliver klædt på til at søge praktikpladser på egen hånd, men det er tvivlsomt om virksomhederne vil fortsætte praktikpladsarbejdet uden konsulenternes assistance. En afgørende faktor for at vurdere projektets potentiale for forankring er, at aktiviteterne rent faktisk skaber en værdi for eleverne i form af sikre praktikpladser i virksomheder og derigennem understøtte målet om at flere gennemfører en erhvervsuddannelse. Konsulenterne fokuserer i den forbindelse på målrettede elevindsatser i form af praktikpladssøgningsaktiviteter, herunder hjælp til CV og samtaleteknik. Det er i deres arbejde blevet tydeligt, at en række elever som udgangspunkt ikke besidder basale kompetencer til at opsøge praktikpladser på egen hånd. Det vores vurdering, at konsulenterne bidrager positivt i forhold til elevernes praktiksøgning og et øget arbejdsmarkedsfokus hos de enkelte elever. Dette anser vi som væsentligt, idet det understøtter en blivende værdi for eleverne, der får konkrete redskaber til at tage kontakt til virksomheder på egen hånd efter projektafslutning.

Foruden at styrke elevernes egne muligheder for selv at søge praktikpladser, har projektet medvirket til at nedbryde virksomhedernes barrierer for at tage elever ind, så de på eget initiativ fortsætter med at besætte oprettede praktikpladser efter projektets afslutning. Flere virksomheder giver i relation hertil udtryk for, at projektets konsulenter har gjort det nemmere at oprette nye praktikpladser. Således har virksomhedsindsatsen haft en positiv indvirkning på virksomhedernes motivation og villighed til at ansætte erhvervsskoleelever. Dog peger virksomhederne på, at det vil være vanskeligt at prioritere arbejdet med at rekruttere elever og uddanne dem foruden konsulenternes arbejde, som de anser som en central hjælpefunktion. Det er derfor vores vurdering, at virksomhederne har et ønske om at fortsætte praktikpladsarbejdet efter projektets afslutning. Men de erkender, at sandsynligheden for, at de rent faktisk gør det, mindskes markant

uden de ekstra ressourcer i form konsulenternes virksomhedsindsats. Med afsæt i denne observation, er det vores vurdering, at der hersker tvivl om, hvor stærk projektets blivende effekt vil være.

Monitorering og
opfølgning

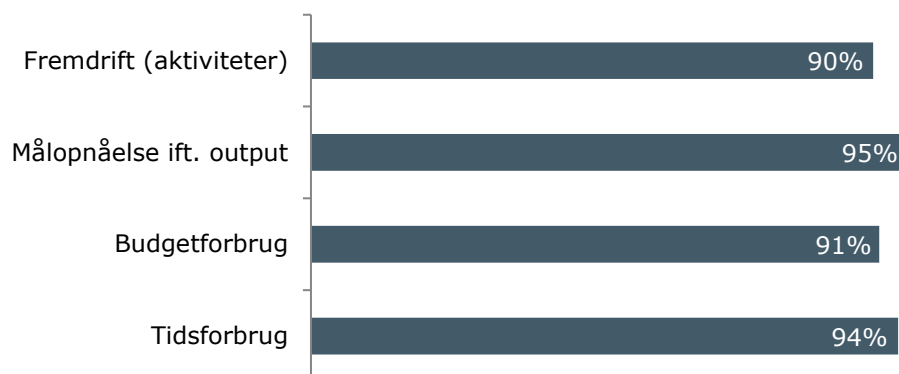

Projektet bidrager til additionalitet i kraft af et fokus på branchespecifikke og elevcentrede indsatser, men der er potentiale for at udvikle disse på mere systematisk vis. Projektet har siden midtvejsevalueringen formået at opstille indikatorer, der viser, hvornår praktikpladserne er opstillet som følge af projektet. Selvom denne opgørelse giver anledning til et opmærksomhedspunkt (se afsnit 5.2), vurderer vi alligevel at det styrker projektet på dette parameter. Desuden har den udarbejdede erfaringsopsamling givet systematisk viden om, hvilke metoder, der er mest virkningsfulde i forbindelse med konsulenternes praktikopsøgende arbejde. På den baggrund, har vi valgt at hæve scoren for dette parameter ift. midtvejsevalueringen.

Projektet har haft et målrettet fokus på udvalgte brancher, der i særlig grad oplever praktikpladsudfordringer bl.a. i form af seminarer blandt konsulenterne. Brancherne indebærer blandt andre data og kommunikation, tandklinikassistent og el og VVS. Vi vurderer, at denne ekstraordinære indsats er en hensigtsmæssig tilgang. Det er samtidig vores vurdering, at der kan være potentiale i at få et større udbytte, hvis flere aktører bliver inddraget i seminarierne med henblik på at udbrede perspektiver og sikre relevans for flere parter (Se læringspunkt 2). Det er desuden vores vurdering, at projektet undervejs i projektperioden har erkendt, at der er behov for at klæde eleverne bedre på til praktiksøgning. Årsagen hertil er særligt, at en lang række elever ikke besidder faglige og/eller personlige kompetencer til at søge og varetage en praktikplads. Projektet har af den grund udviklet en række elevcentrede aktiviteter, der har til formål at gøre eleverne selvkørende. Flere aktiviteterne lægger uden for projektets rammer, hvorfor projektledelsen ønsker at disse fund skal danne grundlag for en ny projektansøgning. Det er således vores vurdering, at projektet bidrager med additionalitet i form af et nyt fokus på vigtigheden af en styrket elevindsats med henblik på at styrke elevernes forudsætninger for selv at søge praktikpladser (se læringspunkt 1 for projektets samlede additionalitet).

5 Fremdrift og målopnåelse

Afsnittet indeholder en kort fremstilling af status for projektets fremdrift i forhold til henholdsvis aktiviteter/milepæle og outputmål på evalueringstidspunktet. Nedenstående figur præsenterer den overordnede status på projektets fremdrift via fire overordnede indikatorer: fremdrift ift. aktiviteter, tid og budgetforbrug (afsnit 5.1) samt målopnåelse ift. outputmål (afsnit 5.2).

5.1 Fremdrift ift. aktiviteter og milepæle

Afsnittet beskriver kort projektets overordnede fremdrift i forhold til de aktiviteter og/eller milepæle, som er opsat for projektet.

Status på evalueringstidspunktet er, at 90 % af de opstillede aktivitetsmål er nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status på opnåelsen af aktivitetsmålene fremgår af tabellen nedenfor.

Figur 3 Status ift. de opstillede aktivitetsmål på evalueringstidspunktet

Aktivitetsmål	Mål i Projektperioden	Status	Målopnåelse i procent
A1: Identifikation af SMV'er/virksomhedsbesøg	5.867	4.655	79 %
A2: Uddannelsesplaner/nye praktikpladser	2.143	2.254	+100 %

Projektet har med en målopnåelse på 90 % opnået en tilfredsstillende fremdrift på de opstillede aktivitetsmål. Identifikationen af små og mellemstore virksomheder og/eller virksomhedsbesøg (A1) angiver, hvor mange virksomheder konsulenterne har kontaktet i regi af projektet. Projektet får ekstern hjælp til at trække data for måltallene og de eksisterende tal stammer fra seneste afrapportering i ultimo februar 2018. Projektet forventer at nå fuld målopnåelse på dette aktivitetsmål inden projektets afslutning. Projektet har indfriet målet om at oprette 2.143 uddannelsesplaner/nye praktikpladser. Projektet har desuden opgjort praktikpladserne fordelt på ordinære aftaler, delaftaler og korte aftaler un-

dervejs i projektet. Opgørelsen viser, at størstedelen af praktikpladserne er ordinære aftaler (1.313), mens er det blevet gennemført færre korte aftaler (774) og delaftaler (167).

Budget- og tidsforbrug

Nedenfor præsenteres projektets budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet.

Figur 4 Budget- og tidsforbrug på evalueringstidspunktet

	Totalt budget	Forbrug d.d.	Procentvist forbrug
Budgetforbrug (mio. DKK)	13,2	12,0	91 %
Tidsforbrug (måneder)	36	34	94 %

Projektets budget- og tidsforbrug stemmer overens. Budgetforbruget er opgjort ultimo maj 2018 og projektledelsen forventer at bruge alle budgetterede midler inden projektafslutning den 30. september 2018.

5.2 Målopnåelse i forhold til output

Afsnittet beskriver kort status i forhold til de outputmål, som er opsat for projektet.

På evalueringstidspunktet er 95 % af de opstillede outputmål nået, beregnet som et simpelt gennemsnit. Status for de enkelte målsætninger er gengivet i tabellen nedenfor.

Figur 5 Status ift. de opstillede outputmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning	Status på evalueringstidspunktet	Procentvis målopnåelse
B1: Antal deltagere	1.791	1.619	90 %
B2: Antal praktikpladser	2.143	2.254	+ 100 %

Med en målopnåelse på 95 % ligger projektet på et tilfredsstillende niveau. 1.619 elever var i februar 2018 startet på en praktikperiode i løbet af projektperioden (B1). Projektledelsen forventer, at de fuld nå det opstillede mål på 1.791 i løbet af den resterende del af projektperioden. B2 angiver det samme tal fra aktivitetsmålet (A2). Det er værd at være opmærksom på, at det er vanskeligt at afgøre, hvorvidt praktikpladserne, der er oprettet under projektet reelt er nye praktikpladser, som ellers ikke ville være etableret uden projektets involvering. Projektet har forsøgt at opstille indikatorer for, hvornår praktikpladserne er opstået som følge af projektet. Konsulenternes vurdering tager bl.a. afsæt i deres kendskab til virksomhederne, om godkendte virksomheder tager ekstra elever ind og om nye virksomheder bliver godkendt efter deres arbejde. På den baggrund vurderer vi, at projektet kan dokumentere, at indsatsen har gjort en positiv forskel. Det er dog væsentligt at bemærke, at en række faktorer har haft en

effekt på det øgede antal praktikpladser. Særligt vurderer vi, at højkonjunktoren i projektperioden og en politisk beslutning om at belønne virksomheder, der opretter praktikpladser inden for udvalgte brancher, har haft en positiv indvirkning.

6 Effektvurdering

I dette afsnit præsenterer vi evaluators samlede vurdering af mulighederne for, at indsatsen vil skabe de ønskede effekter eller for at nå specifikke effektmål. Eftersom virksomhederne ikke er bevidste om, at de deltager i projektet, er det besluttet, at der ikke bliver gennemført en spørgeskemaundersøgelse. I stedet indgår indikatorer på effektforsudsætninger som en del af evaluators samlede vurdering af bevillingsmodtagers arbejde med – i forbindelse med implementering af indsatsen – at sikre den størst mulige realisering af indsatsens effektpotentialer.

Forudsætninger for effektskabelse

Det er ikke muligt på evalueringstidspunktet præcist at opgøre de effekter, som indsatsen vil skabe efter bevillingsperioden. For alligevel at give et billede af indsatsens *potentialer* for effektskabelse, som er mere retvisende og præcist end output-indikatorerne alene kan vise, præsenterer vi i dette afsnit, hvordan indsatsen konkret har bidraget for at styrke deltageres *forudsætninger* for at omsætte deres udbytte af indsatsen til de ønskede effekter.

Nedenstående tabel viser, i hvilket omfang deltagerne har fået styrket deres forudsætninger for at skabe øget omsætning.

Figur 6 *Indsatsens bidrag til at skabe styrkede forudsætninger for de ønskede effekter*

Effektforsudsætninger: Antal virksomhederne, der...	Antal virksomheder
har oprettet nye praktikpladser	2.254
har oprettet ordinære aftaler	1.313
indgår i en delt uddannelsesaftale	167
indgår i en kort uddannelsesaftale	774

Effektforudsætningerne er opgjort af projektledelsen i forbindelse med seneste afrapportering ultimo februar 2018.

En central forudsætning for, at projektet lykkedes med at øge antallet af elever, der påbegynder og gennemfører en erhvervsuddannelse er, at der reelt bliver oprettet flere praktikpladser. Projektets opgørelse viser, at der er oprettet 2.254 nye praktikpladser i løbet af projektets praktikperiode. Opgørelsen er som tidligere nævnt baseret på konsulenternes vurdering af, at praktikpladserne reelt er oprettet som følge af projektets indsats. Projektet har således oversteget det oprindelige mål om at oprette 2.143 praktikpladser. Det er efter vores vurdering afgørende for, at erhvervsskoleelever har mulighed for at finde en meningsgivende praktikplads undervejs i deres uddannelsesforløb. For at eleverne rent faktisk kommer i praktikforløb, er det dog væsentligt, at der bliver udarbejdet en uddannelsesaftale mellem virksomheden og den enkelte elev. Figuren ovenfor viser i den forbindelse, at projektet har været medvirkende til, at 1.313 ordinære aftaler er blevet indgået, hvilket indbefatter, at virksomhederne påtager sig et ansvar for at uddanne eleven i et uddannelsesforløb, der min. omfatter hele hovedforløbet eller et kompetencegivende trin. Således er eleven med denne uddannelsesaftale sikret en praktikplads en lang periode, hvilket fremmer

elevers mulighed for at gennemføre en erhvervsuddannelse. For flere virksomheder giver det dog mere mening at ansætte eleverne i kortere praktikforløb. Dette er ifølge flere projektmedarbejdere brancheafhængigt. Eksempelvis kan mere specialiserede uddannelser og brancher med sæsonarbejde medvirke til, at virksomhederne er mere interesserede i at indgå uddannelsesaftaler af kortere varighed. Desuden giver flere virksomheder udtryk for, at de korte uddannelsesaftaler ofte er mere overskuelige, fordi de forpligter sig i en kortere periode. Vi vurderer i den forbindelse, at de korte uddannelsesaftaler kan fungere som et værktøj, der på sigt kan motivere virksomhederne til at indgå en aftale over flere over, hvis de har positive erfaringer med de korte, tidligere forløb. Projektet har været medvirkende til, at 167 delte uddannelsesaftaler (én enkelt praktikperiode eller en del af en praktikperiode i hovedforløbet) og 774 korte uddannelsesaftaler (mindst en del af en praktikperiode og en hel skoleperiode i hovedforløbet) er blevet indgået. Dette indikerer, at valget af uddannelsesaftaler varierer mellem virksomheder og projektet har formået at håndtere virksomhedernes diversitet ved at udvise en fleksibel tilgang i deres vejledning, således virksomheder indgår en aftale, der passer dem. I relation hertil giver flere virksomheder udtryk for, at de med hjælp fra konsulenterne har indgået uddannelsesaftaler, de har fundet relevante. På den baggrund vurderer vi, at projektet har formået at sikre centrale forudsætninger for at lave vellykkede matches mellem elever og virksomheder. Projektet har imidlertid ikke opgjort, hvor mange virksomheder, der har genaktiveret en tidligere godkendt aftale. Det gør det vanskeligt at afgøre, hvorvidt projektet har motiveret flere virksomheder til at genoptage brugen af praktikpladser. Vi anser det som en udfordring for projektet, at der ikke eksisterer dokumentation for en sådan central effektforudsætning.

6.1 Indsatsens effektmål

Tabellen nedenfor viser fremdriften mod effektmålene for indsatsen.

Figur 7 Status ift. de opstillede effektmål på evalueringstidspunktet

	Målsætning..		Status	Procentvis mål-opnåelse
	i projektperioden	efter projektperioden		
C1: Antal deltagere, der er i gang med en erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen	1479	-	1619	+ 100 %
C2: Antal deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	135	-	134	99 %

Note: C1 En deltager er lig med en person som er i gang med uddannelse og har en praktikplads.

Note: C2: Antal elever med en uddannelsesaftale afsluttet med "1101 udlært" i perioden. K

Som det ses i ovenstående figur, har projektet opnået en fremdrift på de to effektmål på henholdsvis 100 % og 99 %, hvilket er en tilfredsstillende fremdrift. Særligt taget i betragtning, at tallene er fra februar 2018.

Det er således tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil realisere de forventede effekter. Det er tilmed vores forventning, at projektet vil have en fremdrift, der overstiger de opstillede effektmål.

7 anbefalinger og læring

Her præsenterer vi de vigtigste anbefalinger¹ og læringspunkter, som evaluatoren vil pege på med baggrund i evalueringen. Punkterne er ikke i prioriteret rækkefølge.

Læringspunkt 1

Projektets additionalitet: Konsulenter med kendskab til begge parter og målrettede elevindsatser. Projektet har undervejs i projektperioden opnået ny viden om, hvordan man kan lykkes med at få virksomheder til at oprette nye praktikpladser eller aktivere allerede godkendte og på sigt sikre et øget antal elever, der påbegynder og gennemfører en erhvervsuddannelse. Vi fremhæver to nye fund i, der har gjort en positiv forskel og som andre fremadrettede projekter i regionen med lignende målgrupper med fordel kan lade sig inspirere af.

Projektets dobbeltsidede tilgang, der både har fokus på elev og virksomhed har vist sig, at være succesfuld. Dette skyldes særligt, at konsulenterne har haft en personlig relation til virksomhederne samtidig med, at de som regel har et indgående kendskab til den enkelte elev og vedkommendes ønsker og forudsætninger til en praktikplads. På den måde har projektets konsulenter fungeret som bindeled mellem de to parter og har været medvirkende til vellykkede praktikmatch, som har været meningsfuldt for både elev og virksomhed.

Det er projektets erfaring, at der er behov for at styrke elevindsatsen med henblik på at styrke elevernes forudsætninger for selv at søge praktikpladser. Det er ifølge projektledelsen til stadighed afgørende i takt med arbejdsmarkedets konjunkturudvikling, hvor flere virksomheder oplever vanskeligheder med at finde relevante elever til at besætte praktikpladserne. Undervejs i projektet er det blevet tydeliggjort, at det ikke er tilstrækkeligt blot at skabe flere praktikpladser. Det er også afgørende, at eleverne bliver klargjort til arbejde, der ligger i at finde, søge og varetage en praktikplads. Særligt fordi projektledelsen og -medarbejderne oplever, at en række elever ikke besidder bl.a. modenhed, faglige kompetencer eller tro på, at de selv vil lykkes med at tage kontakt til en virksomhed. Af den grund har projektet fundet det nødvendigt at styrke den direkte elevindsats rettet mod den enkelte elev. Dette i form af blandt andet coaching, personlig vejledning og håndholdte tiltag, hvor en konsulent følger eleven ud til en praktiksamtale med en virksomhed med henblik på at sikre, at eleven føler sig tryk. Denne indsats, der er rettet mod enkelte elever i stedet for hele klasser, er selvsagt mere ressourcekrævende. Det er dog projektmedarbejdernes erfaring, at indsatsen gør en positiv forskel og rykker eleven tættere på at varetage et praktikforløb. Med afsæt heri, er det vores vurdering, at der er potentiale for at udbrede denne elevcentrede tilgang til andre erhvervsskoler i regionen, når de arbejder med praktikopsøgende arbejde.

Læringspunkt 2

Udveksling af viden med afsæt i branchespecifikke erfaringer. Projektet har foruden ERFA-møderne med deltagelse af alle projektmedarbejdere, ligeledes gennemført specifikke møder for udvalgte brancher. Disse brancher oplever i

¹ Anbefalinger formidles kun i forbindelse med midtvejsevalueringer.

udpræget grad udfordringer knyttet til praktikpladsordninger. Brancherne indebærer blandt andet data og kommunikation, tandklinikassistent og el og VVS. Den ekstraordinære indsats målrettet udvalgte brancher har medvirket til, at der er udarbejdet en særlig strategi i forhold til virksomhedsopsøgning for hver enkelt branche. Dette har eksempelvis resulteret i en bredere tilgang til potentielle virksomheder, hvor projektmedarbejderne har forsøgt at opsøge uopdyrkede områder. Det er vores vurdering, at denne branchespecifikke indsats er en hensigtsmæssig tilgang til at løse de praktikpladsudfordringer, der har vist sig at være mere udbredte inden for særlige brancher. Vi ser dog et uforløst potentiale i at inddrage en bredere vifte af aktører på området, eksempelvis brancheorganisationer, fagforeninger og virksomheder, der arbejder inden for feltet. Dette kan potentielt give nye perspektiver og andre løsningsforslag til den opsøgende indsats til virksomheder samt sikre, at tiltagene har relevans for arbejdsmarkedets parter.

Læringspunkt 3

Understøt geografisk mobilitet ved hjælp af social integration. En generel udfordring for projektet har været at understøtte den geografiske mobilitet af elever, således eleverne spredes til områder i regionen, hvor der er praktikpladser. Selvom skolerne undervejs i undervisningen har forsøgt at understøtte, at eleverne bliver mere mobile og konsulenterne i den forbindelse har haft en rådgivende rolle, er projektet ikke lykkedes med at flytte unge til andre steder i regionen med bedre muligheder for beskæftigelse. Projektet er af den grund ved at udarbejde mulige løsningsforslag til, hvordan man kan bekæmpe mobilitetsudfordringen i regionen, som potentielt kan udmønte sig i en konkret projektsøgning. Disse indebærer særligt aktiviteter, der fokuserer på at opbygge et socialt miljø omkring den unge, der flytter til et nyt område, eksempelvis via foreninger af forskellige slags og brug af skolehjem. Det er projektets erfaring, at det er afgørende for de unges villighed til at være mobile, at de skaber sig et socialt netværk det nye sted. Vi vurderer, at denne hensynstagen til den unge, der skal gøre den enkelte mere geografisk mobile, er hensigtsmæssig. Desuden er det vores vurdering, at det tætte samarbejde mellem erhvervsskolerne, der er opstået som følge af projektet, kan være en fordel i kraft af tydelig kommunikation og overlevering, når de unge skal flyttes til andre institutioner.

Bilag A Sådan scorer vi

OVERORDNET

Alle scorer er udtryk for evaluators helhedsvurdering. Vurderingen er baseret på alle indsamlede data, herunder interviews med projekthold, sagsbehandler, partnere og deltagere samt evt. spørgeskemadata og statusrapporter m.v. I tilfælde med større usikkerhed i datagrundlaget foretager vi typisk et konservativt skøn.

1. Implementering
(afsnit 4)

Projektets implementering vurderes på seks vurderingsparametre med en score fra 1-5, hvilket er præsenteret grafisk i et 'spiderweb' i rapportens afsnit 4.1. Den samlede implementeringsscore er baseret på gennemsnittet af de individuelle scorer for de seks parametre.

Tildeling af scorer for hvert af de seks vurderingsparametre		Samlet implementeringsscore	
Score	Betydning	Gennemsnit	Trafiklys
5	Implementeringen er nyskabende og en inspiration for andre.	3,5 - 5,0	● [GRØN]
4	Implementeringen er meget tilfredsstillende. Få forbedringspotentialer.		
3	Implementeringen er tilfredsstillende. Visse forbedringspotentialer.	2,6 - 3,4	● [GUL]
2	Implementeringen er utilfredsstillende. Store forbedringspotentialer.	1,0 - 2,5	● [RØD]
1	Implementeringen er meget kritisabel.		

2. Målopnåelse
(afsnit 5)

Vurderingen af projektets målopnåelse er primært baseret på fremdrift ift. outputmål og sekundært fremdrift ift. aktivitetsmål. Scoren tildeles på baggrund af en helhedsvurdering af projektets målopnåelse, men med udgangspunkt i projektets kvantitative målopnåelse på evalueringstidspunktet. Nedenstående tabel over sammenhæng mellem målopnåelse og trafiklysscore er vejledende.

Trafiklys	Betydning	Slutevaluering	Midtvejsevaluering
● [GRØN]	Målopnåelsen er som ønsket eller bedre.	95 % +	45 % +
● [GRØN]	Målopnåelsen er lidt under det ønskede niveau.	81 – 90 %	35 - 44 %
● [GUL]	Målopnåelsen er noget under det ønskede niveau.	65 – 80 %	25 - 34 %
● [RØD]	Målopnåelsen er meget under det ønskede niveau.	20 – 64 %	15 - 24 %
● [RØD]	Målopnåelsen er ikkeeksisterende eller tæt på.	0 – 19 %	0 – 14 %

3. Effektvurdering
(afsnit 6)

På baggrund af dataindsamlingen (interviews og spørgeskema) fastlægger evaluator en samlet vurdering af muligheden for at realisere det forventede effektpotentiale.

Trafiklys	Betydning
● [GRØN]	Det er tilstrækkeligt sandsynliggjort, at projektet vil kunne realisere de forventede effekter.
● [GUL]	Det er ikke i tilstrækkelig grad sandsynliggjort, at projektet når sine effektmål. Evaluator vurderer dog, at projektet vil realisere mindst halvdelen af de forventede effekter.
● [RØD]	Projektet vurderes ikke at realisere en tilfredsstillende andel af de forventede effekter.